

Előfizetési ár:

Egész évre	8 K
Fél évre	4 K
Negyed évre.	2 K
Egy hónapra	80 F
—	
Egyes szám ára	16 fl.
—	
Nyilttér sora	40 fl.

SZÉKELYSÉG

Szerkesztőség és kiadóhiv.:

Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája, Csik-Szeredában, hova a lap szellemi részét illető közlemények, hirdetések, nyilttér-cikkek és előfizetési pénzek stb. küldendők.

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: Minden vasárnap reggel.	Főszerkesztő és lapfőigazgató: DR. NAGY BÉNI ÜGYVÉD.	Felolós szerkesztő: ÉLTHES ZOLTÁN.
---	--	--

Előre.

Csikszereida, 1906. április 5.

Volt idő, mikor az ember minden nap ki volt téve az éhenhalásnak. Volt idő, mikor a természet rideg kegyetlenségével szemben kénytelen volt a hidegben dideregni, a mely ellen nem állott módjában védekezni, holott az egész földtekének ura lehetett volna. Csak erő kellett hozzá és ez hiányzott. Mindazonáltal nyomorúságában, szenvedéseiben, gyámoltalanságában is az ura volt önmagának. A természet leigázta, agyonsanyargatta, rabszolgájává tette, azonban a küzdelem eszközeitől sohasem fosztotta meg, sőt épen ellenkezőleg ő adta kezébe azokat. Mintha mondtotta volna: a kegyetlenségben is kegyes vagyok hozzád, csak erőd, bátorságod és kitartásod legyen. Engedem magam legyőzöttnek, mihelyt arra érdemesnek találalak.

Az ember pedig győzött. Győzött és győzt rideg számításával, törhetetlen akaratával, ellenmondást és akadályt nem ismerő szívóssággal és erélylyel. A fizikumával fogva e föld összes teremtményei között legvédtelenebbül hagyott ember mindenek felé kerekedett. — Eszével, számításaival erejét meggerszer-ezerszerelte. Ma már szinte abszolút az a természet erői felett. Kévis kivétellel hatalmában van a végtelen tenger, a vihar, a napfény, a levegő, a vad rengeteg, a rohanó folyók, a föld végtelen termőereje. Félkeletlenségeiknek nemcsak gátot vetett, hanem azokat rafinírozott elmével saját javára hasznosította.

Herkulesi muukája közben mindazonáltal egyről megfeledkezett. A míg a természetet leigázta, az alatt saját magát szinte megoldhatatlan bilincsekbe verte. Míg a természet felett még gondolatban is utolérhetetlennek látszott, eredményeket ért el, az alatt szellemi erkölcsi, politikai és társadalmi életét úgy keresztül-kasul mindenféle hálókka, hogy mire életének ezen ágára is ideje volt gondolnia, azon veszi magát észre, hogy olyan állapotban van, mint a selyemgubó. Élete értékes, hasznos, szép, a megélhetés feltételei kevésbé nehezék, azonban a gubó selyem-hálója között nincs mozgása, nincs levegője, nincs ereje. Vagy el kell abban pusztulnia, vagy a gubót kell összetörje, értéktelenné tegye, kirágya, hogy ismét ura lehessen önmagának.

Csak a vak nem látja, hogy a né-

pek fölébredt öntudata mind e kérdés felé terelődik. Ez általános elégedetlenség, a nagymérvű népmozgalmak, az alkotmányválságok, belső forrongások, a szociális tanok, az anarkisták világ és minden rend felforgató kegyetlen eszközei mind a politikai és más mindenféle erkölcsi s anyagi megkötöttség aluli felszabadulás vágyának kétségtelen tünetei.

Egy cseppet sem csodálkozhatunk tehát azon, ha mi is belesodratunk az áradatba. Nem a saját akaratunk volt itt a döntő tényező, hanem a világtörténet, a sors meg nem állítható kereke, mely folyton és folyton újabb régiókon vezet keresztül.

Bár némileg hátrább maradtunk, mint a többi kultúrnépek, azért mégis csak éreztünk kellett, hogy a régi rendszer fojtott légkörében (ha ugyan volt levegője), tovább élnünk győgyilkosság nélkül, lehetetlenség. Gazdaságilag oda vagyunk láncolva egy iparilag fejlettebb államhoz, mely belőlünk nemcsak a felesleges, hanem a megélhetéshez szükséges életnedvet is kiszívja. Politikailag bénák, erőtlenek, nyomorultak vagyunk. Az a minimális erőnk sincs meg, hogy a mit nagy nehezen képesek voltunk markunkba szorítani, onnan más ki ne vegye. Alkotmányunk nem több, mint egy felcifrázott vásári bábu. Oda van kötve egyetlen egy párt fennállásához s a nemzeti akarathoz lényegében semmi köze. Csak addig használható, a mig pusztán külső díszül szolgál, azonban mihelyt céljainak megfelelő gyakorlati próbát kell kiálljon, összeomlik, mint a kártyavár.

Van törvényünk, mely szerint gondolatait saját utján mindenki szabadon közléteheti. A törvény tehát nagyszerű, az emberhez mint emberhez méltó intézkedés, a gyakorlatban azonban minden nagyszerűség lekopik róla. Az ügyészi asszisztencia, a kormánybiztosi hivatalos funkció, a belügyminiszteri ukázok lényegét már a nyomda ajtájában megölik.

Nem sorolunk többet fel. Ugyis mindenki bensejében tisztában van ezekkel. Nem akarunk teljes gyászjelentést adni ki állami és társadalmi életünk minden részletéről. Elég azt konstatálni, hogy ez így tovább nem lehet. A milyen szívósok voltunk a természet erőinek leküzdésében épen olyan kitartással és erővel kell most lassanként lefejtünk magunkról minden gubószálat melylyel magunkat az idők folyamán lassanként, szinte észrevétlenül, botorul és meggondolatlanul megkötöttük.

A magyar már ezen az uton van. Hitünk és reményünk nem csal, hogy célt is érünk. A szilárd akarat és munka előtt nincs legyőzhetlen akadály.

Előre tehát a megkezdett uton! Folyton jusson eszünkbe munkánkban, hogy minden lefejtett bilincs darab nagymértékű életető levegőt juttat hozzánk, mely dolgaikban óriási segítőtárs.

A vármegyei erdőeladás.

Nem szivesen tesszük, de kénytelenek vagyunk ezzel az agyongyötört ügygyel még egyszer foglalkozni. A „Csiki Lapok” legutolsó számának nyilttér cikkében Márton Gábor ur egyenesen provokál minket, hogy mi is szoljunk bele a közte és Herzberg Károly között a vármegyei erdőeladásból kifelődött tisztán személyes hírlapi polemikába, sőt nyilt kérdést intéz hozzánk, hogy mi Herzberg Károly támadásait ellene indokoltak tartjuk-e? Továbbá a sajtószabadság megengedett és meg nem engedett eszközeiről nekünk leckéket tart s rendkívül zokon esik neki, hogy mi lapunkban ellenfelének Herzberg Károlynak védekezésére alkalmat és teret nyújtottunk.

Előrebocsátjuk, hogy mi sem Márton Gábertől sem mástól leckéztetést el nem fogadunk; azt egyenesen vissza utasítjuk.

Kötelességünket minden téren és minden helyen tudjuk. Ezenkívül nyilt felhívását sem tartjuk elegendő oknak arra, hogy mi az ő egyéni dolgaival foglalkozunk, abban véleményünk vagy bírálatot mondjunk csupán azért, mert az neki bármilyen okból és célból úgy tetszik. És hogy még is e nézetünk alól jelen esetben egyetlen egyszer kivételt teszünk, azt tisztán és kizárólagosan a mi személyes érdekünkől találjuk helyénvalónak.

Elővettük a „Csiki Lapoknak” azokat a példányait, hol ez a vármegyei erdőeladási hecc épen Márton Gábor ur kezdeményezésére felszínre ott került.

Ezekből arról győződünk meg, hogy Herzberg Károlyt ő támadta először ki és nem megfordítva.

Ő volt az, aki nevezetre először minden szennyet rádobott és felhordott oly mértékben, amint azokat csak szóval kifejezni tudta és papírra leírhatta.

Herzberg Károly megkeresésére kötelességünkhez híven mi neki, mint megtámadottunk lapunkban alkalmat nyújtottunk, hogy védekezhessen. Ez a védekezés lehetőleg pedig a legprimitívebb jog minden emberre, nézve, ki becsületében megtámadva lett.

Tettük pedig ezt azért is, mert mi Herzberg Károlyról ez időig még absolute semmi olyan pozitív tényt nem tudunk, mely ő jellemileg legkisebb mértékben diszqualifikálná. Ilyen tényt (faktumot) pedig maga Márton

Gábor sem hozott fel egyetlen esszét sem ellene. Az peill, hogy ő valakit összeszid: „szédelgőnek”, „jellentelennek”, „kétes existenciájúnak” „szönnyes multúnak” stb. stb. s más hasonló tartalmu kifejezésekkel, anélkül, hogy e „jelszók”-nek illusztrálásul csupán egyetlen tényt felhozná — engedelmet kérünk, de nekünk nem imponál, mégha Márton Gábor mondja is. Hisz ezt így elmondhatja rólunk, és bárkiről is, nem kell hozzá egyéb, mint egy kis tág lelkiismeret és egy szótár honnan a legpiszkosabb szavakat kiválogathatja. — Különben a hecc megtörténte előtt maga Márton Gábor is egészen más véleményben volt Herzberg Károlyról. Hisz ha jól emlékszünk nevezettel egészen a legközelebbi időben is „pértu” barátságban volt. Már pedig mi nem tételezzük fel Márton Gáborról, hogy barátját az általa régen tudott állítólagos jellembeli hibát figyelembe vétel nélkül válogatta volna ki.

Igazat adunk Márton Gábornak abban, hogy a sajtószabadság nem arra való, hogy tisztességes multu egyének letörésére holmi szédelgő stb. existenciáknak alkalmat adjon. De mert a dolognak két vége van s mert Herzberg Károlyról, mint fentebb említettük, semmi jellemben vágó dolgot nem tudunk, s így akarva nem akarva, ugy a jus, mint a társadalmi szokások szerint *tisztességes* embernek kell őt tartasuk, épen a sajtó szabadság érdekeit szolgáljuk akkor, midőn őt nem engedjük Márton Gábor egyoldalú támadásainak kiszolgáltatni és alkalmat adtuk neki, hogy vele szemben necsak védekezhessék, hanem ő is elmondhassa kedve szerint róla privát véleményét. A sajtó nem azért a vélemény és gondolat szabadság organuma, hogy egyik ember részére privilegizált eszközül szolgáljon acébból, hogy a másikat annál kényelmesebben agyonüttesse.

Eddig a mi dolgunk, tovább nem.

Márton Gábor és Herzberg Károly által egymás ellen felhozott „kirohanások”, személyes támadások tisztázásához semmi közünk. Mi nem vagyunk hivatottak e kérdésben bírói szerepet betölteni. Hogy melyik támadás *indokolt* vagy *jogosult*, annak eldöntését bízzák a jogosultak akár az arra illetékes bíróságra, akár pedig intézzék el egymás között más utón.

A Márton Gábor személye ellen irányuló cikkek lapunkban névalírásai jelentek meg. Tehát mindenkinek tudnia kell, hogy az azokban foglalt állításokról pusztán az aláíró felelős. S azt is felteheti mindenki rólunk, hogy személyes éllű cikkeknek mi sem sugalmazói, sem résztvevői nem vagyunk és nem lehetünk már csak ama indokból sem, mivel mi ilyen dolgok kellemetlen következményeit magunkra vállalni nem szoktuk, sem pedig másoknak megszólásában, miután arra sem olunk nincse, sem benne semmi érdekünk sem fekezik, élvezetet nem találunk.

A mi most már magát a vármegyei erdő eladás tényét illeti, arra vonatkozólag szlntón a „Csikl Lapok”-ban megjelent másik cikkirő ezuttal kevés reflektálni valónk van. Élthez Zoltán felelős szerkesztőnknek a „Székelység” multkori számában megjelent tárgylagos cikkének minden szavát oszljuk. Ott nevezett cikkirő *tényeket* hozott fel, melyeken nem lehet egyszerűen és könyvedn tulesni az által hogy az mondassék róla: „nem felelnek meg teljesen a valóságnak.” Tessék megcáfolni bizonyítékokkal és érvekkel, ha tudják és mód-

jukban áll. Nevezetesen a többek közt mutassák ki, hogy az árverési feltételek 7-ik aszerződési feltételek 18-ik pontja nem azt tartalmazza, amit Élthez ur idézett.

Cikkirőnk pedig azt a nyomatékos kijelentését, hogy a Götz cég az árverés előtt senkinek sem tett egyezkedési ajánlatot, azért nem vehetjük tudomásul, mert nem hisszük, hogy e tekintetben a Götz cég részéről felhatalmazást nyert volna.

Avagy talán igen? Ez esetben közönjék szépen a közérdek nevében való özetlen felbuzdulásait cikkirőnk. Nem kérlő a tárgylagoságától semmit, ha ő cikkei megírásánál a Götz cégtől közvetlen meghatalmazásokat nyer egyes kijelentések megtételére.

Avagy talán információi is ilyen eredetűek? Nem tételezzük fel, de hát a logika szabályai szerint egyik tényről sok más tényre lehet jogos követelést levonni. — Ugy látszik az arabs beszédet is Élthez mégis ur jobban érti, mint más.

Adatok a hirhédte vált „nyomor és szenvedések napjaihoz.”

A „Székelység”, politikai hetilap f. é. 7. és 8-ik számaiban megjelent közlemények ugy látszik nem mindenkinek innye és szája szerint valók voltak, mert alattomos jelentés, vagy hízegő besugások eredménye képpen — Fő és Nagyméltóságú Schárpi kormánybiztos ur részéről a „Székelység” kiadóhivatalához a csikszeredai tks Rendőrkapitány ur közvetítése mellett a „Bach” korszakot hűen jellemző alábbi dörgelelmes magas leirat intéztetett:

Csikvármegye kormánybiztosától.

Ad. 47 sz. kb. 1906.

Tekintetes Rendőrkapitány ur!

Tudomásomra jutott, hogy a Csikszeredán megjelő „Székelység” című politikai hetilapot, a hirlapok utcai elárusításának tárgyában kiadott 22200/906 sz. B. M. rendelet ellenére — a lap elárusító házakba és nyilvános helyekre járva, — megvételre ajánlja.

Mint hogy a f. é. március 21-én kelt, t. Rendőrkapitány urnak is kiadott rendeletem szeriut a hirlapoknak széthordása, csak a tényleges előfizetők számára van megengedve s a házról-házra, üzletről-üzletre, esetleg még lakásról-lakásra járás mellett történo megvétel céljából való kínálás a házalás fogalma alá esik — s az megengedve nincs, felhivom Rendőrkapitány urat, hogy a szóban forgó hirlapnak illetén elárusítását akadályozza meg, az ily módon elárusítottól a lapokat azonnal vétése el — s a kihágást elkövetőszigoruan büntesse meg.

Egyszermind felhivom, hogy hozzám jelentést tegyen arról, hogy végrehajtotta-e és mikép Rendőrkapitány ur az e tárgyakban f. é. március 21-én kelt 47. sz. rendeletemet.

Kelt Csikszeredán, 1906. április 2.

Schárpi s. k.

(Hátirat:)

Sz. 152—rki.

A „Székelység” kiadóhivatalának

Helyben.

A fenti rendeletet azzal közlöm, hogy a házról-házra való lapelárusítást — beszűntetni sziveskedjek.

Ha megrendelők részére hordatik el a lap — ugy kérem, hogy a megrendelők neveit tartalmazó kimutatást tájékozás és megfelelő intézkedés végett közölje.

Csikszereda, 1906. Április 8.

(ph.)

Kovács János s. k. rkapitány.

A nagyméltóságú kormánybiztos urnak fent idézett magas rendeletére mély hódoló tisztelettel alolítottunk, mint a „Székelység” politikai hetilap kiadójának következő megjegyzéseim vannak:

a) Megvétel céljából a „Székelység” kihorhója házról házra; üzletről üzletre avagy lakásról-lakásra nem járt és nem is fog soha jární, — hanem igenis kihordatot a lap — (hasonló módon más lapokkal a mint régi idők óta litten szokásban van) a helybeli előfizetőknek és azon köztiszteletben álló lelkes hazafiaknak — kiknek ingyen tisztelet példány dukál.

b) A búlcson citált 22200/906 sz. B. M. rendelet — ha jól emlékszem, nem helyérdekl napi vagy hetilapok kihordására, — hanem a krajcáros lapok elárusításának megakadályozása és megezüntetésére vonatkozik.

Az én szerény tudomásom szerint Csikszeredában, lapelárusító boltok vagy bódék, hova a hirdetté vált lap elárusítás végett átadhatók lennének nem léteznek, — a miből azt hiszem a kormánybiztos ur is Csikszereda közt gyakori járt kelte és valószínű sétéi közben bizonyára meggyőződhetett, — annál is inkább mert ugy ballatszük és az oláhfalviak is azt beszélik, — hogy nagyon kedves, nyájos és szemfüles uraság.

Az én buta kábult fejemmel sehogysa tudom megérteni azt, hogy a kormánybiztos ur gazdája Kristófnak a lapok elárusítására vonatkozó rendeletét hogyan szándékazik szó szerint végrehajtatni, mert mig egyfelől a „Székelység” vált elárusítása és kihordását nagy hatalmánál fogva betiltja, — addig a megyében és Szeredában megjelű más — sőt a krajcáros lapok elárusítás és kihordásának szabad folyását enged.

Itt az tétélezhető fel még pedig egész jogosan, hogy a „Székelység”-nek határozott ellensége, — mig a többi lapoknak jó barátja; — tehát egész helyesen azon rendelet végrehajtásához alkalmazható azon közmondás, hogy „ha akarom vemhes — ha akarom nem vemhes.”

Másfelől az tétélezhető fel — s talán a dolog ugy is áll, hogy a „Székelység” 7-ik számában lévő „Névtelen levél és a 8-ik számba megjelent vezércikk — a kormánybiztos ur magas tetszését nem nyerte meg.

Jó uram! hát ne nyugtalankodjék és ne vonatkoztassa azok tartalmát Önmagára, — mert meglehet győződve arról, hogy a „Székelység”-nek legkisebb gondja az, hogy magas személyével foglalkozzék.

Egyébiránt ez ügygyel tovább akarva se foglalkozhatom, mert tollam kicserélésénél az ujam begyét megszurtam és sietnem kell Charpit rá alkalmazni, — tehát jó éjszakat.

A mi pedig a t. Rendőr kapitány ur hátrati intézkedését illeti — azokra a következő feleletem van.

1. A „Székelység” helyi előfizetőinek lappeldányait jövöre nem fogom kihordatni, hanem azokat igenis postán, (ha a magas felsőbb helyekről ugy kívántatnék, — ajánlott levélben) juttatom kezéikhez:

2. A helyi előfizetők névjegyekét nem fogom beterjeszteni. Ha azok névsora névazonálal valaki kíváncsi volna, — kegyeskedjék képzelt földöntul magasságából, hozzám akár Ski-n, akár Halfax-on lecuszamlani — s azt neki rügtűn befogom mutatni annál is inkább, miszerint a hamiskás kíváncsi dezes névsorból meggyőződnessék arról hogy Csik-

vármegyében aránytalanul több az igaz és lelkes honfi, — mint a hazaárulók aljas, elenyősződen kicsiny csoportja.

Ugy vélem, hogy a fentiekben a kormánybiztos ur magas rendelkezésének, valamint következeskedéséből abból kifolyó rendőrkapitányi meghagyásának — a rend és törvényeknek megfelelőleg, — eleget tettem, mert hiszen rendnek muszáj lönni.

Végül pedig, azon nagyon is tisztelt urakhoz fordulva, kiknek az ingyen tisztelet példányok már előzőleg számokban meg lettek küldve — s arra méltán igényt is tarthatnak az iránt könyörgők miszerint — kegyeskedjenek jobb idők beálltaig lappdányáikat, a melyeket az adott körülmények következtében kétszerezve is kész vagyok kiszolgálni — a kiadó és nyomda helyiségben átvenni, vagy átvetetni már csak azért is, hogy lehetőleg akasztófára ne kerüljenek, vagy legényebb esetben hasonló oktanak zaklatásoknak továbbra kitéve ne legyenek.

Bokross Endre.

Politikai hétről.

A hétnek politikai szenzációja roppant érdekes eseménye volt báró Bánffy Desző volt miniszterelnök nyílt levele báró Fejérváry Gézához.

A levélnek intenciója világos, azonban a levél megírása után Bánffy politikai magatartása homályos.

Bánffy, mint politikus, e levele után igen érdekes politikai jellemé vált, mert nemcsak érthetetlen magyiselete, hanem tervei is, mint meg nem magyarázható kérdések állanak előttünk.

Ugyanis Ó Fejérváryt, mint régi miniszter-társát nyílt levélben kereste fel azért, hogy visszatartsa attól a végzetes lépéstől, a melyre miniszter-társai ragadni akarják. E végzetes lépés pedig — és ebben különösen igazas is van Bánffynak — nem lenne más, mint az, hogy az uralkodónak Fejérváry és ügyvivő társai ne adjanak olyan tanácsot, hogy az uralkodó a választásokra k törvényes határidőben való kiírását mellőzze.

Levélnek igen érdekes része az, a melyre az eskü szentségéről beszél és a mely azó szerint így hangzik:

„Az eskü szentségén s megtartásának kötelezettségén nyugszik ma az állam, az egyház és a társadalom egész rendje. Ki az esküben való hitet megrendíti, az megdönti az államnak, egyháznak és társadalomnak főnnálló rendjét. Ki az esküt megszegi, azt megbünteti a törvény és az Isten, Esküt tessz a hivatalnok, a katona, a miniszter s mindegyiknek esküje megtartásának köve állása, földi boldogsága s mennybéli üdvössége. Esküt tessz a király is a törvények és az alkotmány megtartására s ez eskü alól nem lehet feloldozás, bármily nehéz is legyen ez eskü megtartására. Nem is támadt soha kétely a magyar lélekben, hogy valaha ő felsége hűtlen lehetne esküjéhez. Az én lelkemtől most is a legtovább áll ez a kétely. De a te környezetet terjeszt a híresztelést, hogy kormányod azt akarja tanácsolni ő felségének, hogy ezáltal törvényt nyil parancsától eltérve ne hívja össze az új országgyűlést. E híresztelés kényeszerit arra, hogy, mint a királynak hű alattvalója s neked egykori miniszter-társad, aggódo szívvel óvjalak ettől a veszedelmes tanácsától, a mely részéről egyenes támadás volna ő felsége ellen.“

Hát a mikor Bánffy így ír Fejérvárynak

és a királyt mintegy az esküje megtartására hívja fel, — elképzelhetetlen az a ténye, a melylyel előkelő pártját szétugrasztott azáltal, hogy Bécsnek felkínálta magát.

Az excentrikus, szélsőségekbe menő politikusknak mintaképe ez a Bánffy. Nem gondolta meg, hogy az ország a milyen örömmel és reménnyel fogadta akkor, a midőn zászlót bontott ő, mint a királynak egykori befo lyásos tanácsadója — a magyar hadsereg és az önálló vámtérület érdekében éppen olyan népszerűtlenné, sőt meghizhatatlan politikussá vált következtelést tetté által a nemzet előtt.

Azt hiszem, hogy ő már be is fejezte politikai pályafutását és ő, a ki minden volt, a mi egyállamférfi lehet, politikai pályafutását azzal végze be, hogy nem hisz neki az uralkodó, nem hisz neki a nemzet. Ő volt az oka.

• • •

Mikor e sorok íródnak, még az ország bizonytalanságban van a felől, hogy kiürodnek-e a választások a törvényes határidőben vagy nem.

Azonban bármennyire kívánják és figyelmeztetik is az uralkodó tanácsadót arra, hogy a választások el nem rendelése nyílt törvénytelenesség, mégis úgy látszik, hogy az uralkodó ügyvivő tanácsadóinak sikerült elérniük azt, hogy nem lesz választás, legalább közelebbről nem.

Az ügyvivő kormányának tehát, bár az utolsó pillanatig kételkedünk benne egy újabb sikere lesz. Elérték azt, illetve rábírák az uralkodót arra, hogy esküje alól felmentve érezze magát.

Vajon mit szólnának ahhoz, hogy ha a nemzet is feloldva érezze magát a hűség alól. Hiszen erre is alkottak őseink törvényt, az aranybulla 31-ik cikkének aszt.

A magyar király pedig azért köteles az ország alkotmányát sértetlenül megtartani, mert esküje erre kötelezi.

Különben mindezeken hiába hivatkozunk. Mikor az ország első emberei, vezető férfiai, beleérttem Bánffyt is, a ki hozzá még miniszterelnök, tehát első királyi tanácsadó volt, buknak el a legjobb akaratukkal, a mikor az országos sajtó hatástalanul figyelmezteti Bécsre, hogy törvénytelenesség történik és a király szent esküjébe ltközik a parlament nélküli kormányzat, akkor mit is akarnak egyebet, mint az abszolutizmust.

Csodálkozom a külföldön, a szövetséges államaink viselkedésén, hiszen talán csak sikerülne az uralkodót, tesszem fel, például a német császárnak, arra bírnia, hogy abszolutizmussal ne kormányozzon.

Ezt pedig bármelyik szövetségesünk a saját érdekében tenné, mert a hadseregünk deorganizálva van és egy esetleges veszély, háború esetén gyenge támaszt nyerne bennünk.

Csak hogy az a baj, hogy a saját szövetséges államainknak nem az uralkodói, hanem vezető államférfiai sem ismerik a magyar alkotmányt, ha ismernék akkor szövetséges államaink parlamentjeinek nem lett volna szabad az, hogy akceptálják a parlament hozzájárulása nélkül kereskedelmi szerződéseket.

Ha pedig nem fogadták volna el, ha nem álltak volna szóba az ügyvivő kormányának tagjaival, vajon nem gondolkozott volna-e meg az uralkodó és nem-e helyreállította volna az alkotmányos állapotot.

Talál erre az, hogy ments meg Uram az ilyen barátoktól, mert az el enségeimmel valahogy csak elbánok.

Az ügyvivők összevesztek, — lehet, hogy a koncon, — mert a csütörtöki bécsi kihallgatások a kabinetválság folytán történtek. Az igazságügyi ügyvivő Lányi Bertalan, nem jól érzi magát, szabadulni óhajt és hogy okvetetlentül is megy.

Ugy mondják, hogy a m. kir. Curia díszes állására, az elnöksége fáj a foga; a mint- hogy pedig olyan állapotok vannak, hogy sok furcsa dolog megtörténik, egész könnyen eshetik meg az is, hogy az uralkodó Lányi Bertalant érdemei elismeréséül curiai elnöké nevezi ki.

Lányi Bertalan helyét Goguss Gusztáv főügyész fogja elfoglalni. Lám! mikor a mult nyáron Fejérváry embereket keresett kabineteje számára, azt hittük, hogy többet nem fog kapni, mint az a 7-et (gyászmagyarok), a kik akkor vállalkoztak. És most hova fejlődő a dolgok? Oda, hogyha 50 miniszteri tárcsüresednek meg, 24 óra alatt mind az ötvenre találna vállalkozót. Ez bizony nem valami nagy dicsőség reánk nézve. Ha már a vállalkozók nem szegyenlik magukat, a nemzet kénytelen pirulni a külföld előtt.

Ilyen a magyar erény, a magyar becsület! Minden időben voltak ugyan kétes elemek a nemzetnek, de hogy ennyi legyen, beleérttem a kormánybiztosokat és azokat, a kik némely törvényhatóságokban a választott tisztviselők helyét elfoglalták, mondom, hogy ennyi gyenge hazafiassággal felruházott magyar találtassék közülünk, azt már nem hittem volna.

A harmadik ügyvivő, Kristóffy is megvált ügyvivői szerepétől. Belőle már nem lesz sem curiai elnök, sem fődvarmester, hanem apostol lesz. A magyar nemzet apostola. Ő az általános szavazati jognak a hive. Az őssel leintették programjával, de most újból s mint mondják Bécsből, olyan utasítást kapott, hogy az ország közvéleményét próbálja meg átgyurni, átalakítani.

Értesülésünk a Kristóffynak szánt szerepkörrel a következő: leteszi a miniszteri tárcát és kezdi az országot megdolgozni olyanformán, a rendeli azon szavazati joghoz jutott mindenféle elem, többek között a nemzetközi szociálisták, a 48-as függetlenségi pártot buktassa meg, mert ez csak az osztályparlament hive.

Ő továbbra is hű tanácsadója lesz Fejérvárynak, csak hogy a rendeletek ezután Fejérváry aláírásával fognak megjelenni. A kiadandó rendeletek pedig a törvényeket a szerint fogják hatályon kívül helyezni, amint azokra Kristóffynak, akciója érdekében, szüksége lesz.

Kristóffy gyűléseket fog összehívni és azokon beszél, beszél és sokat beszél.

Ebből áll a Fejérváryék legújabb terve.

• • •

Az még sem. Még mindig akarnak valami egyebet is, a melynek célja kétes jellegű. Április 4-én váratlanul Fejérváry találták kért Kossuth Ferencotől valami újabb kibontakozási terv megbeszélése céljából. Mi volna ez? Ma még titok, azonban komoly voltában alaposan kételkedünk. A lezajlott évek tapasztalatai megtanítottak már arra, hogy semmiben és senkinek sem lehet hinni. Valószínű, hogy ez a találka és titkos konferencia is afféle hirtelen rögönzött szinpad jelenet lesz, a melylyel a kormány a felelősséget ismét a koalícióra akarja áttolni. Majd hirdetni fogja az ügyvezetőséget, hogy a tája a békes kibontakozás ügye nem bukkott meg, mert az utolsó pillanatban is ezen fáradozott. Blünbánólag veri mellét, hogy ő semminek sem oka s különösen azért, hogy az abszoluti-

musba egy jó lépéssel bennebb mentünk. Leg-ekletansabb bizonyítéka e felfogásunknak, hogy Kossuth a találka után rögtön előle-gezte, miszerint ő most *sem bizik az újbbi akció sikerében.*

K Ü L Ö N F É L É K.

A válság megoldása a kibontakozás útján.

A mikor e sorok íródnak, Kossuth Ferencz és Andrássy Gyula Bécsben vannak.

Pénteken délben Fejérváryt az Uralkodó kihallgatáson fogadta, a melynek eredményeként Kossuth és Andrássy királyi meghívót kaptak és ő Felsége együttesen fogadta Kossuthot, Andrássyt és Fejérváryt.

A kibontakozás alapját megtalálták kölcsönösen feltételeket állítottak fel úgy az Uralkodó, mint a koalíció hét vezér embere; elháríthatatlan akadályok azonban egyik részről sem merültek fel.

Uj kormány fog alakíttatni, a melynek elnöke Wekerle Sándor a köz-igazgatási bíróság elnöke lesz, Andrássy és Kossuth valamint a vezérő bizottságból többen tagjai lesznek.

A választások elrendeltetnek és pedig általános szavazati jog alapján, úgy amint annak idején Kristóffy kidolgozta.

— **Kinevezés.** A budapesti tábla elnöke dr Pál Gábor ügyvédjelöltet, társadalomunk rokonszenves ifju tagját, a székesfehérvári kir. törvényszékhez díjas joggyakornokká nevezte ki. — A nagyajtai kir. járásbírósnágnál unjonnan rendszeresített teletkönyvvezetői állásra az igazságtügyi ügyvivő Kráhm László csikszen-tmártoni kir. járásbírósi volt segédtelkönyv-vezetőt nevezte ki.

— **Polgármesterünk állapota.** Dr Ujfalu-si Jenő városunk tevékeny polgármesterének állapota, mint értesülünk ha nem is teljesen kielégítő, de mindenesetre javult. A közelmúlt napokban Dr Dollinger Gyula budapesti egye-temi tanár és kiváló operateur sebészeti kli-nikájának ismételt műtétnek vetette magát alá. A műtét sikerült és dr Ujfalusi Jenő orvos a tanácsára Abbázsiába utazott tüdőni. Kívánjuk, hogy mielőbb teljes egészségben városunk élén láthassuk.

— **Halálozás.** Rudics István építő-vállal-kozó főváros Rudics József budapesti építész bányájának látogatására és a szögödi furd-ó építkezéseknél való segédkezés végett hétfőn városunkba érkezett. Kedden este a szögödi furdóról hazatérve Szögöd falu között hirtelen rosszul lett és beteg szállították be Vaszi Sándor szögödi lakos házához, a hol este 11—12 óra között meghalt. Pénteken tették öröknyugalomra, felesége és egy fia gyászolják.

— **A sajtó köréből.** Dr Imecs János ügyvédjelölt a „Csiki Lapok” munkatársa, társadalomunknak agilis tagja megvált állásától és lakhelyét Kolozsvárra tette át, a honnan ügyvédi vizsgára jelentkezik. — Lenkei Zsigmond, a Budapesti Hirnaplak 10 éven át volt főtisztviselője, a Magyar Újságkiadók Ország-szövetségének jegyzője, az Újságkiadók Lapjának szerkesztője, az Általános Tudósítók kebelében megalakult vidéki lapok központi Hirdetési Osztályának igazgatójává nevezte ki.

— **A tulipán győzelme a száron.** Egyik száron történt az alábbi érdekes eset. Szű-bereszd közbán egyik asszony kijelentette, hogy ő lesz az első, ki tulipántot fog viselni. E kijelenté-ésre megindult a vitakozás, a melyben a tulipán-ellenes socialismus és buladópart egy másik asszony személyében igen erélyes védőre talált. —

Szót szó követett s végre is a megoldás az lett, hogy a tulipán abszolút többséggel győzött s a tulipánellenes asszony meglepetésében cigarettáját kiadva a tálra ejtette.

— **Halálozás.** Simon Andrásné sz. Dar-vas Karolina élete 55-ik, boldog házassága 32-ik évében f. hó 30-án d. e. 9 órakor meg-halt. Az elhunytat férje Simon András nyug. máv. főkalauz, gyermekei: Dr Simon Antal kir. albiró, Simon András máv. tisz. és Simon Juliska és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **A csikszeredai Védegyelet.** A vé-degyelet előkészítő bizottsága értekezletet tar-tott március 31-én. Megjelentek Csedő István, Balázs Dénes, dr Daradics Félfi, id. Dávid Ignác, Fejér Sándor, dr Filep Sándor, Márton Gábor, Merza Rezső, dr Nagy József. dr György-pál Domokos, Hajnó Ignác. Dr Györgypál Domokos indítványára a bizottság elnökévé Fejér Sándort, jegyzőjévé dr Nagy Józsefet közfelkiáltással megválasztották. A bizottság feladata lesz a védegyelet alapszabályainak a kidolgozása.

— **Vasuti előmunkát.** A kereskede-lemügyi m. kir. miniszter gróf Teleki Adámnak a magyar államvasutak Homoród állomásától Mirkvásár, Zombor, Homoródújfalú, Homoród-Karácsonyfalva, Oklád, Homoródalmás köz-ségek érintésével Lovéténg vezetőud helyi-érdékü vasutonalra adott előmunkálati enged-élyt meghosszabbította. Ugy a vasuti vonal kiépítésének előmunkálatait mint a kőszénre-tegeknek a kiaknázását az Erdővidéki Bányae-gylet részvénytársulat még az évfolyamán megkezdte.

— **A tuskódi képviselő-jelölés.** „Erdő-vidék” c. hetilapban olvassuk — mert más-ként nem is tudnánk róla — hogy Tusnád-fürdőn több mint 300 választó-polgár, legtöb-bnyire függetlenség-pártiak gyűlést tartottak és dr Nagy György sepsiszentgyörgyi ügyvé-det a legközelebbi választásra 48-as program-mal képviselőnek jelölték. Dr Nagy György a jelölést el is fogadta. Különös, hogy mi erről közvetlenül nem tudunk semmit, pedig min-ket is érdekel az alsziki képviselő-választás, ha ugyan közelebbről lesz választás.

— **Csikszereda—szögödi Oltárgylet** 1906. évi Április hó 21-én a Vigadó nagyter-mében programos estélyt rendez. melyre az egylet nagy előkészületeket tett, hogy minél fényesebben sikerüljön. Az estélyen színr ker-ül: A dolovári nábob leánya. Színmű dt rövid felvonásban. Irtá: Herceg Ferenc. Szereplők: Jón Sándor Ujfalvy István. — Vilma, leánya Szathmáry Olga. Öv. Domaházyán Ethes Jud-it. Szentirmay bonvéd százados Jakab János Szentirmayn Jakab Irén. Tarján főhadnagy Zsögn Zoltán. Lóránt hadnagy Vitéz Árpád, Bilitzky-Marot bg. hadapród Döczy Kálmán Merlin báró Vessapréti D. Jóbjvédje Sánta Dénes, Merlin ügyvédje Karda Gerő. Jóbj or-vos Balázs István. Jóbj inasa Ethes Károly. Szklabonyai Vass Jenő. Jóbjé szabóalánya Ja-kab Mici. Párfors vadászok Kovács Árpád, Lukatos Iza. Helyarák: Oldal- és közrészek 2 K 40 fill. (1. 2. 3. 4.), a többi 2 K. Állóhely 1 K 90 fill. Gyermekjegy 60 fill. Karzati álló hely 80 fill. Karzati állóhely 50 fill. — Jegyek előre válthatók Szvoboda József könyvkerese-désében. Felhíratásokat köszönettel fogad és hírlapilag nyagtáz az egylet. Kezdeté este 8 órakor.

— **Urasági alkalmazottak szervezke-dése.** Az urasági férfi Alkalmazottak Elhelyező-je Betegsegélysz. Országos Egyesülete cimen uj egyesület alakult és működését március 20-án megkezdte helyiségében (Dorotyva-ut.) Az egye-sület vezetősége kéri az uraságot, hogy esetfél-estetre, ha alkalmazottakra szűkségük lenne, forditul-jon az egyesülethez. Az egyesület állami felügyelet alatt áll s alapszabályait a helygyűminiszte jóvá is hagyta.

— **Smldt S. fia kangszergyáros** április hó közepén városunkba érkezik, mielőttmül szongora javításokat és hangolásokot fog esz-közölni; miután alapos szakavatott munkaeort teljes jóállású vállalt el, ajánlja a szongora tu-lajdonosok szives figyelmébe.

NYILTTÉR.*)

Tartozom a t. közönségnek és saját le-csületemnek a következő kijelentéssel. Tudom és bizonyítékaim vannak arról, hogy Márton Gábor és társai csak fizetett eszközzei egy alattomban bujkáló társaságnak.

Márton Gábor maga természetesen nem ismeri a lovagiaság azon legemlebb szabályát, hogy adós hitelezőjét meg nem sértheti és hi-telezőjével szemben elégtételre képtelen. Fel-hivom Márton Gábor urat, hogy tölem kért és könyörületből kapott összegeket a városi ségenyek pénzтарыába váltója ellenében fizesse be. Minden lovagias érzésű ember tudni fogja, hogy a míg Márton Gábor ezt meg nem teszi vele szóba állnom nem lehet.

Ilyen Márton Gábor féle emberek tulaj-donképpen csak sajnálatot érdemelnek. Érdéke volna a vármegyének az lattomos pénzleők és bujtogatók lealcázása, a kik viszályokat szeretnének szítani a vármegyében.

Egyébként pedig nyugodtan a t. közön-ségre bízom annak megítését, hogy az ilyen Márton Gábor féle alakok támadásának milyen értéket tulajdonitson.

Hersberg Károly.

Szántó Károly lemhényi körjegyző ellen, nyom-tatvány útján elkövetett becsületesérsé vétsége miatt ügyben hozott I. H. bírói ítélet és II. bírói végzéseknak, bírói intézkedés folytáni közé tétele:

Sz. 1990/1905. Bftó.

Ő Felsége a király nevében!

A csikszeredai kir. törvényszék, mint büntetőbírószak a Fekete Izidor kir. törvény-szégi bíró elöklöte alatt Kurcz Antal királyi trvsz. bíró és Maraschky Róbert kir. eljárás-bíró, valamint Veres Árpád kir. tvaz. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vágatanácsnak 1905. évi 552. sz. a kelt vád-határozatában Szántó Károly ellen nyomtat-vány útján elkövetett becsületesérsé vétsége miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1905. évi 552 szám alatt kelt végzése folytán Dr. Balogh Vendel, mint magánvádoló képví-selőjének a szabad lábon levő vádoltannak je-lenlétében 1905. évi március hó 27-ik napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következ-zőleg.

I T É L T:

A kir. törvényszék Szántó Károly náz-náni (Maros-Torda megye) születésű és lem-hényi lakos, 51 éves, róm. kath. vallásu, nős, 6 gyermeke van, irni, olvasni tud, kevés va-gyona van, körjegyző, — bűnösnek mondja ki, a btk. 261. §-ában meghatározott, ennek 2 tételle szerint minősülő és büntetendő nyo-mtatvány útján útján elkövetett becsületesérsé vétségsében, melyet azáltal követett el, hogy a Csikszeredában megjelenő „Csikszereda” című heti lap 1904. évi augusztus hó 14-én meg-jelent 34-ik számban közölt „válasz” című cikkben Gotsman Alfréd magánvádólór ezen megalázó kifejezéseket állította „kérdezék meg a t. aláírók, hogy ott létnék alkalmával Gotsmanné kedves fiát, ki mamájának felszól-gálatban segédkedett, miért ütötte arcul két-szer egy udvarhelyi kerekedő.” Továbbá, hogy „a helytelen számlák számalmas mennyiségét csak fopokkal lehet a kásznai fürdőn redu-kálni.”

S e miatt a btk. 261. §-ának 2 tételle alapján a btk. 91. §-ának alkalmazásával az 1892. évi meghatározott célokra fordítandó, 15 nap alatt, különben végrehajts terhe mellett a csikszeredai kir. ügyösséghez befizen-tendő s a btk. 53. §-a alapján behajthatatlan-ság esetén 2 napi fogházással helyettesítendő 20 korona pénzbüntetés, mint főbüntetésre és behajthatatlanság esetében 1 napi fogházással helyesítendő 10 kor. (tiz) korona pénzbünté-tésre, mint mellékbüntetésre ítél.

A bprts. 480. §-a alapján kötelezi vád-lottat, hogy az eddig felmerült s 97 korona

*) E rovatok alatt közzéttekért felelősséget nem vállal a Szerkesztő.

40 fillért tevő s az ezentúl felmerülendő bünygi költségeket az 1890. évi 47. t. c. 9. §-ában meghatározott végrehajtás terhe mellett az államkincstárnak fizesse meg, ezeket azonban most idézett t. c. 4. §-ának 2. bekezdése alapján egyelőre behajthatatlanoknak nyilvánítja.

A bprts. 489. §-a alapján kötelezi vádlottat arra, hogy Gotsmann Alfrédnek 20 kor. megjelenési és 50 korona ügyvédi képviseltetési költséget, összesen 70 koronát 15 nap különbeni végrehajtás terhe mellett, fizessen meg, a btk. 277. §-a alapján elrendeli, hogy ezen ítélet jogerőre emelkedése után, a vádlott költségén, a helyben megjelenő „Csikszereda**”) című heti lapban közzé tessék.

A bprts. 485 §-a alapján Dr. Balog Vendel ügyvéd díját 60 koronában, Bartha Ignác ügyvéd díját pedig 80 koronában állapítja meg a megbízó irányában.

INDOKOLK:

A Gotsman Alfréd magánvádoló az 1904. november 29-én. 5208/1904. btk. szám alatt beadott vádiratában a btkv. 253. és 261 §-ai-ban ütköző a btkv. 259. és 271. §-ába ütköző sajtó útján elkövetett rágalmozás és becslétsértés vétsége miatt a „Csikszereda” c. lap 34. számában megjelent „válasz” című cikkben foglalt s a rendelkező részben kitett meggyalázó kifejezések miatt emelt vádat Szántó Károly lembényi lakos, körjegyző ellen, azonban a kir. törvényszék vádatnácsa 552/305. Bf. sz. vádhatározatában az inkriminált kifejezések miatt csupán a Btk. 261. §-ának 2. tétele szerint minősülendő és büntetésről nyomtatvány útján elkövetett becslétsértés vétsége miatt helyezte vádlottat vád alá.

Vádlott a váddal szemben védekezésként azt adta elő, hogy ő családjával s még többek társaságában mult évi július havában a kászonjakabfalvi fürdőre tett kirándulást, a hol Gotsman nevű vendéglősné s illetve ennek fia a számla kiegyenlítésre oly tételeket fizetett ki vele és megelőzőleg egy Sterba kereskedővel, — a miért ellenérteket nem kapta s ezért „Csikszereda” című lapban egy „Nyílt levelet” tett közzé, a melyben a székelgyűlési fürdőigazgatóság figyelmét ezen és hasonló más fürdőkön is tapasztalt visszaélésekre, felhívta erre, a székelgyűlésben több Kászonjakabfalvi időző fürdővendég aláírásával egy cikk jelent meg, a melyben a vendéglősnét pártolva egy satyrikus vers cítlésével reá és a kirándulásban részt vett családtagjára és társaira célozot, erre írta meg a „Csikszereda” 1904. augusztus 14-én nagy felelet 34. számában a „Válasz” című cikket, a melyben foglalt és inkriminált kifejezések valódiságának bizonyítására vállalkozván, azt adta elő, hogy a számla helytelenége miatt Sterba d. ön udvarhelyi kereskedő Gotsmanné fel szolgáló fiát, Gotsman Alfréd magánvádolót pofon ütötte s ennek bizonyítására tanukra hivatkozott s előadta még, hogy ő magánvádolt sérteni nem akarta, hanem azt hitte, hogy Gotsmannéknak egy másik fiáról van szó.

Mielőtt a kir. törvényszék az ügy érdemének bírálatába bocsátkoznék, megállapítja, hogy a btkv. 269. §-ának 2. pontja értelmében tekintettel arra, hogy a vádlott által használt és inkriminált kifejezések olyan cselekményre hivatkoznak, a mely csak a sértett fél indítványára vonható bünyvádi eljárás alá, ilyen indítványt pedig az erre jogosított magánvádoló nem tett, a valódiság bizonyítása egyáltalában nem foglaltatott volna helyet, minthogy azonban a vizsgálóbíró a tanuk kihallgatását elrendelte és azok ki is hallgatottak, a kir. törvényszék ezen körülmény miatt a tanuk kihallgatásától és így a valódiság bizonyításától el nem zárkozhatott.

Most már az ügy érdemére nézve a kihallgatott Balási Sándor tanu és magánvádoló esküvel erősített azon vallomása alapján, hogy a mikor Sterba Ödön és magán vádló között az összeszólalkozás történt jelen volt s ott egyáltalában nem történt meg az, hogy Sterba Ödön pofon ütötte volna magánvádolt, továbbá tekintettel arra, hogy a vádlott hivat-

kozott Dr. Toth Samu és Borbáth Ilona tanuk egyáltalában nem bizonyították az areul lítés tényét s tekintettel arra is hogy ezen körülményt egyedül Dr. Toth Samuelné száll. Borbáth Anna tanunak teljesen ingadozó és megbízhatatlan többféle képpen változó vallomásaival, bizonyítottak venni egyáltalán nem lehet, — a kir. törvényszék bebizonyítottak látja, hogy a kérdéses válasszcikkben foglalt állítás teljesen valótlán, s minthogy ezen valótlán állítást tartalmazó s a rendelkező részben felhívott kifejezések kétségtelenül meggyalázók magánvádolóra nézve s minthogy az is kétségtelen a Gotsmann Alfréd esküvel erősített vallomásaiból, hogy a mult nyáron a kászonjakabfalvi fürdővendéglőt bérlő Gotsmannéknak rajta kívül más fia nem volt, s minthogy az összes tanuk vallomásából megállapítható; hogy magánvádoló a kérdéses alkalommal édesanyjának segédkezett a felszolgálásban s mindezekből kétségtelen, hogy a meggyalázó kifejezések reá vonatkoznak. — vádlottnak a rendelkező részben körülírt bűncselekményben való bűnösséget megállapította a büntetés kimérésénél mint nyomatékos enyhítő körülményeket vette figyelembe vádlott bűntelen előéletét terhes családi állapotot s hogy a fürdő vendégek által közzé tett cikkben a melyről azt hitte, hogy magánvádoló sugalmazta idézett gunyolódó vers által kihívta lett, — sulyvisító körülmény hiányán a btk. 92. §-at alkalmazta s őt a rendelkező részben kitett pénzbüntetéssel büntette; s a bűnösség folyamánya képpen kötelezte őt a magánvádoló má megjelenésével és a képviseltetésével felmerült, s méltányosan megállapított költségekben is a magánvádoló képviselőjének költségeihez képest a btk. 277. § alapján elrendelte az ítéletnek vádlott költségén a „Csikszereda” című lapban való közzé tételét is.

Az ítélet egyéb intézkedéseit a rendelkező részben felhívott törvényszekaszok indokolják.

A kir. Törvényszéktől.

Csikszeredán, 1905. április hó 27.

Ph.

Dr. Gulya s. k.
elnök.

Hentes s. k.

Sz. 1557. B. 1905. Hivatalos másolat.

Ő felsége a király nevében!

A marosvásárhelyi királyi ítélőtábla nyomtatvány útján elkövetett becslétsértés vétsége miatt vádlott Szántó Károly ellen folyamatba tett bünyüget: melyben a csikszeredai királyi törvényszék 1905. évi március hó 27-én 1900—1905 b. f. szám alatt ítéletet hozott, vádlott fellebbezése folytán 1905. évi augusztus 30-án tartott nyilvános fellebbeviteli tárgyaláson, melyben Szabó Dénes tanácselnök, Hatfaludi István, Jakab Rudolf, Nagy Elek, Bocskor Antal ítélőbírák vettek részt, a vád képviselőtében Csiki László kir. főügyézi helyettes járt el, viszont a vádlottat Dr. Hegyi Zsigmond közvédő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Tolvaly Benedek tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén a következően

ITÉLT:

A kir. ítélőtábla az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyja.

INDOKOLK:

Mellőzve az elsőfoku bíróság ítéletének a becslétsértő állítás valódiságának bizonyítása megengedésére és az erre vonatkozó bizonyítás méltóságára vonatkozó indokolását, mert a btk. 263 §-ában foglalt esetek egyike sem forog fenn, — egyecheben a kir. ítélőtábla az elsőfoku ítélet vonatkozó indokait elfogadja, azzal a hozzáadásával, hogy a megállapított ügyvédi képviseltetési költség összege arányosnak találott.

Kelt Marosvásárhelyen, 1905. aug. 30.

Ternovszky Bóla s. k.
elnök.

Nagy Elek s. k.
előd.

Szám. 1878—1906. B. Másolat.

Hivatalos másolat.

Ő felsége a király nevében a magyar királyi Curia nyomtatvány útján elkövetett

becsülétsértés vétsége miatt vádlott Szántó Károly ellen a csikszeredai kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1905. évi március hó 27-én 1900. szám alatt, a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla előtt pedig vádlottnak fellebbezésére 1905. augusztus 30-án 1557. szám alatt elintézett bünyvádi pert vádlottnak irásban indokolt semmisségi panassa folytán 1906. évi február hó 22-én tartott nyilvános tárgyalás alapján a koroua ügyész helyettes meghallgatása után vizsgálat alá vevén következő

Végzést hozott.

A semmisségi panasz elutasítottak.

INDOKOLK:

A vádlott a kir. ítélőtáblának ítélete ellen a bp. 385. §. 1. b. és o. pontja alapján érvényesített semmisségi panaszt, az indoklásból kivehetően abból az okból, mert a sajtó közleményt közérdekből írta és tette közzé, és mert továbbá a magán vádló maga heismerte, hogy ő sugalmazta a Székely újságban megjelent s vádlottira nézve guny tartalmazó cikket és végül mert a sajtó közlemény tartalmát a vádlott valóknak tarthatta.

Tekintve azonban, hogy a közérdek fenforgása a cselekmény büntethezőségét, ki nem zárja, hanem csak alapul szolgálhat arra, hogy az állítások vagy kifejezések valódiságának bizonyítása elrendeltesseék.

Tekintve továbbá, hogy az a körülmény, hogy a vádlottat érintő valamely sajtó közlemény tartalmát állítólag a fomagánvádoló sugalmazta volna, a vádlottat még valódiság esetén sem jogosította fel arra, hogy a fomagánvádoló ellen meggyalázó kifejezést használjon s végül tekintve, hogy a vádlott büntethezőségére nézve az állítások bizonyított valódisága, nem pedig az bír kihatással, hogy a vádlott azokat a maga részéről valóknak tartotta; azt pedig, hogy az állítás valódisága bebizonyított volna a kir. ítélőtábla valóknak el sem fogadhatta, mert éppen azt állapította meg, hogy az állítások valódiságának a bizonyítása kizárva volt.

A semmisségi panasz minden irányban alaptalan s emiatt a Bp. 487. §. 4. bekezdéséhez kepet elutasítandó volt.

Kelt Budapesten 1906. febr. 22.

Sebestyén Mihály s. k.
tanácselnök.

Vaiho Pál s. k.
előd.

Sz. 1819—1906.

VÉGZÉS

Ez a végzés jogerős — végrehajtható.

Csikszeredán, 1906. március hó 13.

A kir. törvényszék üléséből:

Gyalokay s. k.
elnök.

Kitünő minőségű

Portland és Román
Cement.

az aradi és csanádi egyesült vasutak gurahonczai cementgyárából, alattirt bizományosnál, Rákóczi-utca 362. házszám alatti lakásán lévő bizományi raktárban, kis és nagy mennyiségben a legjutányosabb árak mellett és bármely időt tájt kapható.

A cementre vonatkozó hivatalos bizonyítvány bárki által ugyancsak alóirotnál betekinhető.

Wender Dávid.

*) Megjegyzetettik, hogy a „Csikszereda” heti lap az ítélet jogerőre emelkedése közben címét „Székelység”-re változtatta át és politikai letti lapná alakult.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csikszeredai kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a csiksomlyói róm. kath. iskolák pénzalapja végrehajtható Gál József társai végrehajtást szenvedő elleni 110 kor. tökéltétel és járuléki iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén fekvő Csikvárdottalva község határában fekvő és csikvárdottalvi 970. sz. tjkvben A 1. rend 2534, 2535. hrsz. a. szántóra 32 korona kikültési árbau és pedig az 1881. LX. t.c. 156. §-a értelmében nemcsak végrehajtást szenvedett Potyó Ignác hanem ennek neje Nárosi Erzsébet háztulajdonos nevén álló járandóságára is. a csikvárdottalvi 867 sz. tjkvben A 1. rsz. 10471. hrsz. a szántóra 11 korona kikültési árbau és pedig nemcsak végrehajtást szenvedett Gál József, hanem Köszegi János, Huber Károlyné szül. Köszegi Erzsébet és Köszegi Juliánna háztulajdonosok nevén álló járandóságokra is, s így az ingatlanok egészére is az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi április hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Csikvárdottalva község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültési áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikültött közéhez letenni, a bünatpénzuek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csikszeredán, 1906. évi február hó 14. A csikszeredai kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság.

Gecző Béla,
kir. tszéki bíró,

Arverési hirdetmény.

Alattírt csődtömeggondnok ezennel közli, hogy a csikszeredai kir. törvényszék, mint csődbíróságnak 2528/906. számú végzése alapján Rácz Lajos volt csikszepvizi kereskedő hagyatéka elleni csődügyben a csődleltár 1—297 tétel alatti bolti árucikkek, 427—441. tétele alatt összeirt háziuturok és 436. tétele alatt előforduló 4 drb bányarészvény 1906. évi április hó 20-án d. u. 2 órakor Csikszepvizen az 1881. évi LX. t.c. értelmében foganatosítandó bírói árverésen eladhatni fognak.

A csődleltár 1—297 tétele alatti bolti árucikkek elsősorban egy tömegben a leltárban feltüntetett 1565 kor. 18 fill. becserában bocsáttatunk árverés alá és a menyiben azokért a becser sem ígértetnek meg az esetben az egy tömegben való árverezés mellőztetik és leltári tételenkint való árverezés történik.

A leltár 437—441. tétele alatti házi uturok, valamint a 436. tétele alatti bányarészvények darabonkint árvereztetnek.

Az árverezés minden esetben azonnali készpénzfizetés ellenében teljesítetik.

A csődleltár egy alattírt tömeggondnoknál, mint Keresztes Gyula bír. végrehajtható bármikor betekinthező.

Kelt Csikszeredán, 1906. április 4.

Dr Nagy Béni,
ügyvéd,
csődtömeggondnok.

Gyergyóditrói határban
III²/₂ hold birtok és arányjog
ELADÓ.

Venni szándékozik Csikszeredában
Petrás Domokos n. kir. posta-
és távirda segéd-tisztnél, **Oláh**
Gergelynél Gyergyószárhegyen
bővebb felvilágosítást nyernek.

2-3

FEKETE VILMOS

lodrász-üzletében kapható:

Tulipánt jelvények

továbbá hazai gyártmányu **Diána-**
és **Margit-crém, szappan** és
puderek kizárólagos raktára.

1-0

Szeszgyár.

Szeszgyár.

CSIK-SZEREDA VÁROS ÉS VIDÉKE

szeszgyasztó közössége b. tudomásra
van szerencsém hozni, hogy a legnagyobb
szakavatással berendezett

| CSIKSZÖGÖDI |

SZESZGYÁR

üzem megkezdődött és az igen tisztelt
szeszvásárló közönség rendelkezésére áll-
ván, b. rendelkezést készséggel eszközölöm.

Zimmermann Adolf

| CSIKSZÖGÖD. |

Szeszgyár.

Szeszgyár.

Eiadó

falun egy jó forgalmu

fűszer-üzlet.

Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2-3

TAKÓ KÁROLY

férfinabó üslete Csikszeredában
(Lázár Domokos-féle épületben,
régi gyógyszerházban.)

Ajánlja magát elegáns és legújabb
divat szerint szabott

FÉRFIRUHA

pontos készítésére.

Kezességet vállal kifogástalan ruháért

Nagy rektárt tart első minőségű jó
és valódi angol ruhaszövetekben.

Pontos kiszolgálás! — | — Mértékelt árak!

52—52

Ha köszvényben, reumában szenved,
ne kísérletezzen semmiféle szerrel hanem vegyen
egy üveg dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt

mely csuizt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és
derékfájást, kezok és lábak gyengédségét ütés, erőltetés,
rándulás ficanoláshól származó fájdalmakat és
daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más
külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb
idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is,
melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használható.

Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

dr. Flesch Emil Magyar-korona gyógytárában
Győr, Beross-ut 24. szám. Budapesti főraktár:
Török József gyógyssertárában. Budapest VI.,
Király-utca 12. Andrássy-ut 26. — 1 és fél deciliter
szesz üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra
való családi üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 családi
üveg rendelésénél bármintre utánvételt küldjük.

8-10

Csak 12 koronáért

szétküld utánvétellel az Orsz. Postókiev.
Áruház Budapest, Rottenhiller u. 20. sz.
egy térfüldtönyre elegendő 3 méter **finom**
fekete, sötét-kék, szürke és barna
gyapjuszövetet vagy kamgarnt.

2-12

Az Agrár Takarékpénztár
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Csikszeredai Fiókiintézete

FŐTÉR. CSIKSZEREDÁN. FŐTÉR.

LESZÁMITOL

Váltókat a lehető legutána-
nyosabb kamatláb mellett.

Olcsó jelölég kölcsönöket
nyujt földbirtokra és helyi
forgalmasabb helyen fekvő
kölházakra 4 1/2% alapkamatu
amortizációs kölcsönt ad.

Kölcsönt nyujt kölcsönben jegy-
zett értékpapírokra.

Vess és elad értékpapírokat,
külföldi pénzeket és értéket.

Elfogad takarékbetétet s
szokot 4%-kal kamatoztatja
és felmondás nélkül fizeti
vissza.

21—26

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomásra hozni, hogy elsőrendű

borbély- és fodrász

üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően
Hygienikusou rendeztem újonnan be.

KÜLÖN FIÓK áll állandó vendégeim részére,
melyben van: haj- és bajuszkefe, bájusz-
kötés, fésű, blok sth. Ugyszintén gondos-
kodtam arról is, hogy a község használatban
levő eszközök is mindig tiszták és fertőt-
lenítve legyenek minden egyes alkalommal.

Ugyszintén a n. é. közönség b. figyelmébe
ajánlom magamat, mint **Kém- és Lábápoló.**

ILLATSZEREKBŐL elsőrendű minőségűt
tartok raktáron. Kapható Fogápoló-szer,
arcszépítő-szer, Margit- és Diána-krém,
szappan és puderek.

Midőn mindezekre föllívom a n. é. közönség
figyelmét, kérem nagybecsű pártfogásukat,
melyet pontos kiszolgálással igyek-
szem kiérdemelni. Mély tisztelettel!

FEKETE VILMOS,

első callmestri hygienikus, fodrász
és fogaápoló Csikszeredán.

Megrendelés pontosan teljesítettik!

26—52